

1 TIMOTI

Poruva Timotirani toharenaa qara vara kyora

Iesusira qati vara sivuma kyovaro nyaamwuni uro varuvaro 35 ihive nritarovaro Poruva qaiqaa karavuqi variqaro mwaa quara qara ntumwa tora. Timotira qova Kirikinyaava varuvaro mwia nrova Iutaa nraakyevanto varuvaro Timotiva Porura mwakyaakya riero Karaisira quara qutaave timwa kyero Porura vataqiro viqaro mwia kyaahaqamaqiro vi varura. Timotirara mwiva kyuqema kyero Karaisira qua nraakye qora timwa nyiqiro viqaro unra qua mwaanra hia riaraitiro variqiro quarive tiro, Poruva Timotirani mwaa quara qara ntumwa tora.

¹ Nte Poruvama. Kotiva nyaamwuni tiri huvantu timwa taarivavata, Iesusi Karaisiva tire mwia vekya varuravavata, mwitanahua qiavana nte nronraqama vina Karaisira qua nraakye qora timwa nyi varuvama varina.

² Nte i Timotiranima mwaa quara qara ntumwa tena. E Iesusi Karaisirara qutaave qiananranra tina, nte iara ni maaquve titi hurama. Tiri tiqova Kotivavata, tiri vunyaa vaisi Iesusi Karaisivavata, i kyuqema mwateta iara po timwa mwate varivaro i mwutukyavanto qihaakya hi varirara variante.

Unra qua mwaanra timwa nyi varu vaisihuara tura

³ Timotio, nte Masentoniaani virera hiqanama nte kepukyaqama kyena iara tiqana, Epesaasini variante, tura. Qaiqaavata qio iara mwini nraahu variantema, tuqo. Vaisi mponramwuvanto mwini variahua unra qua mwaanra nraahu nraakye qora timwa nyi variahua e mwihuara qao tira hia mwitaa qiate qiante.

⁴ Mwiuhua uri qua nraahu timwaqi viqata nkyiari haivaqahua nyaaquhua okyarara nraahu riemwaqi viqata mwiaqaatai inronra qua nraahu qovara hi variara. E uro mwihuara hia mwitaa qiate qiante. Mwi quava hiam qio vaisi mpo kyaahaqa hiraro mwiva Kotira kyaiqa taqaananro. Vaisivanto Iesusi Karaisirara kepukyaqama kyero riemwaqiro viqaroma Karaisira kyaiqa qio taqaananro.

⁵ Nraakye qora su nyaato mwutukyavanto kyugema viro vahirata variqata hia taara nraato tiraitita, Karaisirara qutaaqama kye riemwaqi viqata nanrianra nanrianra mwutukya vahirata variate tita, tire Karaisira qua nraahu timwa nyi varunanra.

⁶ Mpo hia vaisihua mwi aanranraqaa nraahu quataara vaihata mwiuhua apiqama kye nrohi variqata api qua nraahu ti variara.

⁷ Mwiuhua tiqata, Kyai tire Mosesira mwaanra qua nraakye qora timwa nyianre, timwa kyeta mwiuhua mwaanra qua okyara ntapihiahua votima kye variqata mwi quara okyararavata, mwiuhua nkyiari qiararavata, hia ntapihi kyaahua variara.

⁸ Tire ntapihi kyauraro Kotiva Mosesira mwi quava vaiharo vaisivanto mwi quara ntapihi

kyero riero vataqiro quariva hiama Kotira qua nteqa kyaananro.

⁹ Tire ntapihi kyaauraro Kotiva hia mwia qua rie varia nraakye qorahuara rieqaro mwi quara vatairavauma. Mwia qua nteqa kyeqata uaqia hi kyaiqara uti varia vaisihuani mwi quara Mosesira mwunrama.

Nraakye qoravanto hia Kotirara rie vari-ahuave, mwaagu kyaiqa vare variahuave, Kotira qua qaqira kyeta mwatanyaa okyarara rie vari-ahuave, nkyiari nyohua sohua ru kye vari-ahuave, mpohua ru kye variahuave,

¹⁰ nraakye qora api qareqata uaqia hi kyaiqara uti variahuave, hena vaisive hena nraakye-vata qora kyaiqa utuahuave, vaisive nraaqiar-ave mpuara utihuave, unra qua ti varihuave, unra quaravata nkyiari kyauqu nriqiqaa vate varihuave, qutaa qua mwoqa mwita mpo kyaiqa mpo kyaiqa api kyaiqa varaqi vi variahuave, mwihuara rieqaro Kotiva nai qua mwaanra qo-varama kyero Mosesira mwunra.

¹¹ Qutaa qua vahirero Karaisira quama vahiro. Kotiva nraakye qora kyuqema nyate variva, mwiva ni nronraqama kyero mwi quara kyuqe hi quara nraakye qora timwa nyiante tihana ti varurama.

Kotiva Porurara po tiro kyuqema mwatorara tura

¹² Iesusi Karaisiva tiri vunyaa vaisivanto ni kepukya mpiro nianra mwiva qioma ni qua timwa nyiqiro quananrove timwa kyero ni nron-raqama kyaihana nte mwia kyaiqa varaurara tina, nte mwianra kyuqemave ti varuqo.

13 Qutaa nte haaru Karaisirara uaqia hi quara timwa kyeqana mwia nraaqiara mwihua uaqia-maqi viqana mwihua ntuqutuavara. Nte mwitaa-maqi viqana mwi entara Karaisira okyara hia ntapihiraitina mwitaa hiavarara tiro, Kotiva nianra po tiro kyuqema mataihana nte Karaisirara qutaa mwivave tura.

14 Tiri vunyaa vaisi Iesusi Karaisiva qutaaqama kyero kyuqema mataihana mwiaqatai nte mwiavata kuaaqi variqana mwianra kepukyaqama kye riemwaqi viqana nte mwianra mwutukya vaihana varura.

15 Mwaa quarara nraakye qoravanto qutaa quave timwa kyeqata qioma riemwaqi vivara. Mwaa quava mwitaamama vahiyo:

Mwiva uaqia hi kyaiqara uti varia nraakye qorahua

kyaahaqa hiraro Kotiva mwihua sitaarive tiro, Iesusi Karaisiva mwatani tumunra. Qikye, uaqia hia nraakye qorahua variavana mwihua utaqtaina nte anoma kye uaqia hiava vaisiva variavara.

16 Nte uaqia hia nraakye qorahua mwihua suni uaqia hu vaisiva varuqaro Iesusi Karaisiva nraakye qorara nte mwihua qihaakyama nyataani okyarara ntapihi kye taqaate tiro, mwiva nianra nraante po timwa mataira. Iesusi Karaisiva nte qora hu vaisira nianra nraante po timwa matairara riaivaro nraakye qora su nyaatovanto ntapihirata tiqata, Qikye, Karaisiva Porurara po timwa mwataintema kyero mwiva tiriavata po timwa timwa tairaqe ekyaa enta

qati variqi quare. Kyai Karaisirara qutaave qiare, tivara.

¹⁷ Kotiva ekyaa enta qati variqiro vi variva, mwiva hia qutuariva variva, mwia hia vuqo taqaava variva, mwiva kuaava nraahu mwanriqavanto varira. Mwiva mwitaama varirara tita, nrivaqe ekyaa enta variqata mwia qamwata mwateqata mwia nrutu nraahu tuaaheraqi quara. Qutaave.

¹⁸ Ni maaqu Timotio, haaru vaisi mponramwuvanto i timwa mwiqata Kotiva iara mwitaama tiho tu quarara rieqanama nte mwaa quaravata i timwa mwina. E Kotira aanraqaa viqarama uaqia hi kyaiqara uti varihua i nraatara kyevo-rave tiqara kyuqema kyero ntaqi vari vaisira nraantantamwa kyera variqira viqara uaqia hi kyaiqara nraataraqira quantema tina.

¹⁹ Aanra mwiaqaa viqara Karaisirara kepukyaqama kyera riemwaqira viqara kyuqe kyaiqa nraahu vare variraro hia i toqaamwu ruari. Mpo hia vaisihua kyuqe aanra qaqira kyeta uaqia hi kyaiqara utiqata kyaurirara hia nronraqama kyeta rieta, mwia kyaara mwihua Karaisirara riemwaqi quava uaqiama viro.

²⁰ Haimeniaasivavata Arekisantaavavata mwitanahua mwitaama kye kyuqe aanra qaqira kyeta qora aanraqaa quara. Nte mwitanahuara qao timwa tena hia Kotirara qora qua qiate timwa kyena mwitanahuara Saataaniva nkyitanaqaa ntaqikyiqiro quananrove tura.

2

Poruva Timotirara nkye ntuvaantuama vita

variqata mwataama kye Kotira nrutu tuaaheraate tura

¹ Nte iara kepukyaqama kye tiqana vuni i mwitaama kye timwa mwinrenra. Nkye ntuvaantuama vita variqata mwataama kye Kotirara aakyara qiata: Mwiva nkyi kyaahaqa hiarive titama mwianra aakyara qiata. Mwiva mpo-huavata kyaahaqa hiarive tita aakyara qiata. Mwianra aakyara tiqata kyugeve timwaqi quata. Nkye Kotirara aakyara nteqata ekyaa nraakye qorara rieqata Kotirara aakyara qiata.

² Vunyaa vaisive, kamaninranrave, ekyaa nronraqama vita vari vaisihuave, mwihuara-vata rieqata nkye Kotirara aakyara tivaro Kotiva mwihua kyaahaqa hiari. Nkye mwitamaqi viqata Kotirara aakyara nte varivaro Kotiva mwihua kyaahaqa hirata mwihua tiriqaa kyugema kye ntaqikiyi varivaqe mwiaqaatai tire qio variararo tiri mwutukyavanto qihaakya hirage tire tirema variqi viqata Kotira kyaiqa vareqata aanra kyugeraqaa quanana.

³ Nkye mwitaama kyeta Kotirara aakyara nteqata kyuge kyaiqa vare varivaro Kotiva tiri huvantu timwa taariva nkyi qamwata nyataanano.

⁴ Kotiva ekyaa nraakye qorara uaqia hi aanranra qaqira kyeta qutaa qua okyara ntapihi kye riemwaqi quate tiro, mwiva mwihua huvantu nyataarivama variro.

⁵ Kotiva mwanriqa kuaiqiavanto nraahuma variro. Kotiva variharo vaisi kuaiqiavanto tavaaraqaanaa vaisivanto variqaro Kotiravata mwatani variahuavata vara kuaaqi vataarivama

variro. Mwiva Iesusi Karaisiva vaisivantoma variro.

⁶ Mwiva ekyaa nraakye qora mwihua huvantu vita qatinani variate tiro, qutu vurama. Mwiva Kotiva timwa to entaraqaa qutu viro Kotiva nraakye qora huvantu nyataani okyarara qo-varama kyora.

⁷ Mwi mwakyaakyara nraakye qora timwa nyiante tiro, ni nronraqama kyero titaihana nte ekyaa mpo mwatanaahua hia Iutaa mwatanaahuara mwi mwakyaakyarara qutaave timwa kyeta riemwaqi quate tina, mwihua timwa nyiqina vi varura. Hia nte unra quavauma ti varuqo. Nte qutaa quama ti varuqo.

⁸ Mwianra rieqanama ni kyakya hiva mwitaa-mama vahiyo: Mpo mwatukya mpo mwatukyaqi vari nraakye qorahua Kotirara aakyara nteqata variate tura. Mwihua hia raraqa tairata variqata hia inronra hiraitita, Kotira kyaiga nraahu vararerata nkyiari kyauqu tuaahereqa Kotirara aak-yara ntamwaqi vivaravema tina.

Poruva nraakye mwunruqa qutaa mwunruqanra tura

⁹ Nte nraakyera tirerama. Nraakyevento nai mwamwantaqa kyuqema kyero ntumwaqu tero naitarama kyero tuavaaqa utuari. Hia mpo qara mpo qarama kyero qiata mwunruqa hiari. Hia ori inraikyaqo inranra kyaatamwa ututaara nronra munima vahira vara kyero ututaari. Hia nronra munima vahiani tuavaaqara utuari.

¹⁰ Nraakyevento nte Kotira aanraqaa vi varuvave tirera, mwiva hia nai kyuqe kyaaqema kyero mwunruqa hianinranra nronraqama

kyero riari. Mwiva Kotira aanraqaa viqaro kyuqe kyaiqa varaqiro quariva, mwi inraikyava mwia mwunruqa qutaa mwunruqa vahiari.

¹¹ Nkye ntuvaantuama vita varivaro vaisivanto Kotira qua mwaanra tiraro nraakyevanto hia qua tiraitiro, qati variqaro vaisi qua nraahuma riemwaqiro quari.

¹² Nraakye qoravanto varivaro hiama nraakyevanto vintantero Kotira qua mwaanra timwa nyiari. Hia nraakyevanto nronraqama viro vaisiqaa ntaqikiyari. Nte mwianra qaoma tina. Nraakyevanto tirema variari.

¹³ Kotiva Ataamunra nraante ututero mwia nraakiara Ipira utu tora.

¹⁴ Hia Ataamuva Saataaninra quara qutaa quave tuvaro nraakye mwiva Saataaninra qua riero qutaave timwa kyero Kotira qua nteqa kyora. Mwitaa hurara tinama, nte nraakyeru mwitaa tina.

¹⁵ Qio nraakyevanto Iesusirara riemwaqiro viqaro mpohuara mwutukya vahiraro Kotira kyaiqa varaqiro viro hia nai nrutu tuaaher-araitiro, variro nraaqiara mwataqiro vi variraro Kotiva mwia huvantu mwataanano.

3

Kotira nraakye qoraqaa ntaqikiyi vaisihuara tura

¹ Mwaa quarara nraakye qora qutaa quave tiqata qioma riemwaqi vivara. Mwitaamama mwaa quava vahiari:
Iesusira nraakye qoraqaa ntaqikiyirera hiari vaisiva

kyuqe kyaiqa vararera hiarivama variananro.

² E mwi quara riegara mwaa quara vataqi viqara vaisi mpo nronraqama kyaante. Iesusira nraakye qoraqaa ntaqikyari variari vaisiva avuqavuma kyero nrohiari vaisiva variari. Nraakye kuaiqia varataariva variari. Hia nramanri nrenro uera ntaari vaisiva variari. Mwiva naiqaa kyuqema kyero ntaqikyari variari. Nraakye qoravanto mwi vaisirara kyuqe vaisive tiva variari. Mwiva kyuqema kyero nyianranyaahua sita kyero nraamwuqi vateqaro kyara nyi variariva variari. Mwi vaisiva Kotira kyaiqa okyara nraakye qora qioqama kye nyaamwute variari vaisiva variari.

³ Mwi vaisiva hiamu uaini nrenro uera ntaari vaisiva variari. Mwiva hia gamwanrama kyero raraqa tairaro nraakye qora ntuqutuariva variari. Mwi vaisira vikyokyavanto qihaakya hiraro nraakye qora qihaakyama kyero kyaahaqa hiari vaisiva variari. Mwi vaisiva hia munimanra nronraqama kyero mwutukya ntuari vaisiva variari.

⁴ Mwiva nai nrahesi nraaqiaraqaavata kyuqema kyero ntaqikyari variari. Mwiva nraamwunra mwaquvanto mwi vaisira qua kyuqema kye rie vari vaisiva variari.

⁵ Vaisivanto nai nrahesi nraaqiaraqaa hia kyuqema kyero ntaqikyari nataama kyerove Iesusira nraakye qoraqaavata ntaqikyiananro?

⁶ Hia mateqa nrumu Iesusira nraaqiaraqama quariva Iesusira nraakye qoraqaa ntaqikyiqiro quari. Hauri mwiva nronraqama viro nte

nronravanto varuqo qiankyora. Mwiva mwitaa-maairo viraro Kotiva Saataaninraqaa qua vatontema kyero mwiaqaavata qua vataankyora.

⁷ Mwi vaisiva kyuqe vaisi varirata ekyaa qumina nraakye qoravata mwianra kyuqe vaisive tivara. Mwiva hia mwitaama variari vaisiva varirata, qumina nraakye qoravanto mwianra uaqia hi vaisirave tivaro mwia kyaara Saataaniva mwi vaisira raaquta kyairaro uaqia hi aanranraqaa quanarro.

Iesusira nraakye qoraqi kyaiqa vare vaisihuara tura

⁸ Iesusira nraakye qoraqaa ntaqikiyariva kyuqe vaisivanto varirata mwia votima kyeta mwia nraakiara nronraqama vita mwia kyaahaqa hi varihua kyuqe vaisi nraahu varivara. E mwi vaisihua nronraqama kyarera hiqara mwaa quara vataqira quante: Mwihua avuqavu nrohiqata nkyiari qua vataqi viqata qutaa qua nraahu tihua variata. Mwihua hia uaini airi nre vaisihua variata. Hia munimanra mpoqama kyero mwutukya ntuarihua variata.

⁹ Mwihua Karaisira qua tirera hivaro hia mpo qua apiqama kye quava mwihua nyo muaanra ntairata mwihua vutu kye Kotiva qovara hiani quara timwa nyiqita quata.

¹⁰ E qakyo mwihua nronraqama kyarera hira mwihua nraante mwataarama kyera taqaante. E mwihua kyaiqa mwataara hiqara taqairata mwihua mwi kyaiqara kyuqema kye varaivera, e mwihua nronraqama kyairata mwihua Iesusira nraakye qoraqi kyaiqa varaqi quata.

¹¹ Mwihua nyaatamwanravata kyuqe nraakye nraahuma varivara. Mwihua nyaatamwanravanto hia mpohua mwaanra tiraitita, mwihua su nyaato kyuqema vahirata variqi vqata ekyaa kyaiqa qutaaqama kye varaqita quata.

¹² Vunyaa vaisi mwia mwemwani nronraqama viro variariva, mwivavata nraakye kuaiqia vataavama variari. Mwi vaisiva kyuqema kyero nai nraaqiaraqaavata mwia nraamwuqi varihuaqaavata ntaqikyiarivama variari.

¹³ Nronraqama vita Iesusira nraakye qoraqi kyuqema kye kyaiqa varaqi vivera, mwihuara kyuqe vaisive tivata mwihua qua rientemwa kye variqata qioma nkyiari Karaisira aanraqaa virara timwa nyiqi vivara.

Kotira qua nronraqama kyero vahi quarama

¹⁴⁻¹⁵ Nte pataqia vari kyena uro i taqaaninranra rieqanama varuqo. Mpo inraikyavanto antua kyairaqe hia vaakya uro i taqaaninrave tinama gara mwaa ini vara kyena. Nataama kyetave Kotira nraakye qora variqita vivarave? E mwi quara okyara ntapihianta tinama, nte ini gara mwaa ntumwa tena.

Kotira nraakye qora varirerata mwihua mwia nraamwuqi variahua votima kyetama varita. Kotiva qati variqiro vi variva varihata mwihua Kotiva nyaanrama taihuama varita. Mwihua Kotiva nyaanrama taihua variqata kyatari kepukyaqama kye rataara votima kye kepukyaqama kyeqata Kotira qutaa quaqaa ntaqikyiqi vi variara.

16 Qikye, Kotiva nai qua qovarama kyai quava nronraqama kyero vahi quavama vahiro. Mwataamama vahiro:

Karaisiva vaisi mwamwanta varero mwatani qovarama vuvaro

Kotira mwanraquravanto mwia qutaa okyara qovarama kyovata nyaamwunyaahua mwia taqora.

Karaisira qua mpo mwatanaa mpo mwatanaa timwa nyiqi vuvata mwihua mwianra qutaave tura.

Mwihua qutaave tuvaro

nraakiara Kotiva mwia vitovaro nyaamwuni vura.

Kotiva nronra qua qovarama kyaiva mwitaamama vahiro.

4

Poruva unra qua mwaanra tu vaisihuara tura

¹ Kotira mwanraquravanto mwaa quara ntapihi kyero mwitaama tiro, Nraakiara mpo hi vaisihua Karaisirara ti quara qaqira kyeta tovevaanavanto unra qiani quara nraahu riemwaqi viqata Saataaniva timwa taani quara nraahu riemwaqita vivarave, tira.

² Mwi vaisihua mwaa entara qovarama vita mwihua qutaa qua ti variahua nraantantamwa kyeta unra qua timwaqi vi variqata kyauruataara vaihata hia kyauriraitita, Saataaniva uti vari kyaiqara nraahu uti variara.

³ Mwihua mwaanra qua timwaqi viqata nraakye qorara hia nraata vaati varaate tita, mwi kyarara mwi kyarara hia nranraitita qati

variqi quate, ti variarave. Mwihua mwitaa qiavaro Kotira quavanto hia mwitaa tira.

Tiriara mwihua ekyaa mwi kyarara mwi kyarara nraate tiro, Kotiva mpo kyara mpo kyara utu taira. Mwianra rieqatama tire Karaisirara qutaave timwa kye Kotira qutaa qua riemwaqi viqata tire qioma mpo kyara mpo kyarara Kotirara kyuqeve timwa kyeta nramwaqi quanana.

⁴ Ekyaa Kotiva ututai inraikyava kyuqe inraikyama vahiho. Tire hia mpo kyarara qao tiraitita, ekyaa kyarara kyuqeve timwa kyeqata qioma nramwaqi quanana.

⁵ Kotiva tiharo kyaravanto qovarama virara tita, tire Kotirara kyuqeve timwa kyeta tire ekyaa kyarara kyuqerave nraahu timwa kyeqata nraanana.

Timotirara e kyuqema kyera Iesusi Karaisira kyaiqa varaqira quante tura

⁶ E mwi quara mwi quara Iesusira nraakye qora timwa nyiqira viqarama e kyuqema kyera Iesusi Karaisira kyaiqa varaqira vinana. E mwitaa-maqira viqara e qutaa mwaanra qua riemwaqira vi variravara tiro, mwi quava i kyara votima kyero vahirara e kyuqema kyera Kotira aanraqaa vinana.

⁷ Mpo qua uri qua apiqama kyeqa mwanriqanra ti varia quara kyontavanto mwi quara ti variara. E ekyaa mwi quara mwoqa mwiente. E variqara Kotira aanra kyuqeraqaa nraahu quataa hirara variqira quante.

⁸ Vaisivanto nai mwamwanta huvantu vaantu hiarive tiro, kyuqu kyauqu ntatuteqaro mpo qara mpo qara hiariva, mwiva mwaa

entara nraahuma mwia kyaahaqa hiananro. Vaisi mwanraquravanto huvantu vaantu hiro kepukyaqama quarive tira, e Kotira aanraqaa mpo enta mpo enta kepukyaqama kyera viraro i vu nraato mwutukyaqitairo qio vahirara e mwaa entaravata nraakiara nyaamwuni varina entaravata qioma variqira vinanra.

⁹ Mwi quarara nraakye qoravanto qutaa quave timwa kyeta qioma riemwaqita vivara.

¹⁰ Tire tiqata, Mwanriqavanto qati variqiro viva, Kotiva, mwiva tiri kyaahaqa hiariva variho, ti varunanranra tita, tire kyuqema kye Kotira aanraqaa virera uti variqata tire toqaamwu tiqata Kotira kyaiqa varaqi vi varunanra. Kotiva ekyaa nraakye qora huvantu nyataariva variva, mwiva Iesusirara qutaa mwivave ti nraakye qorahua huvantu nyate variro.

¹¹ Mwaa quara timwa mwunra e nraakye qora timwa nyiqanra mwi quara riemwaqita quate qiante.

¹² Mpo ihua iara tiqata, Taqaate, mwiva qaraakya vaisima variho. Hia mwia qua riarerave, tihua, haunri mwihua iara mwitaa tivora. Iesusira nraakye qoravanto iara kyuqe vaisive qiate tira, e kyuqe qua nraahu timwaqira viqara kyuqema kyera nrohiante. Mpohuara mwutukya vahirara variqira quante. Kotirara kepukyaqama kyera riemwaqira quante. Api nrohina okyarara mwoqa tu kyera variqira quante. E mwitaa-maqira virata nraakye qora e nrohinanra taqeqata mwihuavata qioma mwitaama kye nrohivara.

¹³ E ni pekya variqarama mwaa kyaiqara varaqira quante. Nraakye qora ntuvaantuama kyera mwihua suqaa sivira Kotira mpukuqitaira qua kyaara ntumwa kyera timwa nyiqinra quante. Mwitaamaqira viqara mwihuara mwi quara riemwaqita quate tira, mwi quara okyara ntapihi kyera mwihua timwa nyiqanra variante.

¹⁴ Haaru Kotira vaisi nronranramwuvanto nkyiari kyauqu iqaa vateqata Kotira qua mpo i qovarama kye mwuvara e mwiaqaataira Kotira kepukya mpo kepukya varonanra. Kotiva mwi kepukyara mwinra e hia mwianra taunru kyaraitira, mwianra riemwaqira quante.

¹⁵ Ekyaa mwi inraikyarara tura mwi kyaiqaraqaa variqara qutaqama kyera varaqira virata ekyaa nraakye qora i kyaiqa taqeqatama kyuqe kyaiqave qiata.

¹⁶ E aanra kyuqeraqaa viqarama kyuqe qua nraahu timwa nyiqi virerave timwa kyera kyuqema kyera enaqa ntaqikiqira quante. E mwitaamaqira viraro Kotiva inavata, i qua riehuavata, huvantu nyataanro.

5

Mwataama kyera Iesusira nraakye qoraqaa ntaqikiqira quante tura

¹ E taqairaro Iesusira nraaqiara nronra tu-aari vaisiva mpovanto hia aanra kyuqeraqaa virera, hia mwia mpoqama kyera inronra hianta. Ena qorara qihaakyama kyera qiarantema kyera tiraro aanra kyuqeraqaa quari. Qaraakya vaisiara ena qata vakyaara tinantema kyera mwi-huaravata qiante.

² Kyontara ena nronranra tinantema kyera mwihuaravata qiante. Qaraakya nraakyaera ena nrunra nrakyaara tinantema kyerama mwihuaravata tiqarama kyotataqama kyeqara variqira quante.

³ Taqairaro tetoqa nraakyevento nanrianraa varirata qio qutaa hia mpohua mwiaqaa ntaqikyivera, mwiaqaa kyuqema kyera ntaqikyiante.

⁴ Tetoqa nraakyevento varirata mwia nraaqiar-avantove, mwia nraisivantove varivera, mwihua qioma mwiaqaa ntaqikyivara. Mwihua nyohua sohua, nyaaquhua saatohua, haaru mwihuaqaa ntaqikyurara rieqata mwihuaqaa ntaqikyiqita quata. Mwihua mwitaa hiqatama Kotira kyaiqa vare varivaro Kotiva mwihuara qamwataanro.

⁵ Tetoqa nraakyevento nanrianraa variqaro Kotirara nronraqama kyero riemwaqiro viqaro mpo enta mpo enta Kotirara aakyaara nteqaro mwianra ni kyaahaqa hiarive qiani nraakyaera, mwiaqaa kyuqema kye ntaqikyiqi quate qiante.

⁶ Tetoqa nraakye mpovanto nanrianra nraahu qamwataani nraakyaera hia kyaahaqa hiate qiante. Mwi nraakyeve qutu quahua nraantantamwa kyeroma variro.

⁷ E mwaa quara Kotira nraakye qora timwa nyinrata mwihuaqaa hia qua vahirata kyuqema kye variqi quata.

⁸ Vaisi mpovanto hia nai nrahesi nraaqiaraqaave mwiaavata varihuaqaa kyuqema kye ntaqikyirera, mwi vaisiva Karaisira quara qumina quave timwa kyero nteqama kyero. Mwi

vaisiva hia Kotira qua rias vaisihuavata nraatara kyero qora vaisivantoma variananro.

⁹ E tetoqa nraakye kyaahaqa hiqara mwia nrutu vatarera hira taqairaro nraakye mpovanto qoraisi kuaiqia nraahu varataariva variqaro kyontaqama viro 60 ihi varaariva varirera, mwia nrutu nraahu vataate qiante.

¹⁰ Mwi nraakyerara kyuqe kyaiqa vare vari nraakyerave ti vari nraakyeva nraahuma variari. Mwi nraakyeva kyuqema kyero nai nraaqiaraqaa ntaqikyiqi vihata mwihua nronra tueta varia nraakyevama variari. Mwi nraakyeva kyuqema kyero nyianranyaahua sitaqiro nai nraamwuqi kyero kyara nyi variari nraakyevama variari. Mwi nraakyeva Kotira nraakye qorani hia mpohua varaataa hi kyaiqara vara nyataarivama variari. Mwiva uaqiama vita vari nraakye qorahua kyaahaqa hiari nraakyevama variari. Mwiva kyuqe kyaiqa, mpo kyaiqa mpo kyaiqa vare variari nraakyeva nraahuma variari. Mwitaa hiani nraakyerara nrutu nraahu vataate qiante.

¹¹ Tetoqa nraakyevanto kyontaqama viro 60 ihi vara kyaaninra mwia nrutu nraahu vateta tetoqa nraakye qaraakyara nrutu hia vataate qiante. Mwi nraakyeva Karaisira kyaiqa vareqa taqero vaati varaataa hiraro qaqira kyaaninranravata hia mwia nrutu vataate qiante.

¹² Mwi nraakyeva tauraa nai kyauqu nriqigaa vateqaro qiani quara qaqira kyero Karaisira kyaiqavata qaqira kyero mwia kyaara qua varaankyora.

¹³ Tetoqa nraakye qaraakyavanto hia qumina variqaro mpo nraamwu mpo nraamwuqi vera nteqaro airi qua timwaqiro nrohiari. Mwitaa hia nraakyehua nrohiqata mpohua mwaanra tita, hia qiataa qua viti timwa nyi viri timwa nyita, qua raapu vareqata mpo nraamwu mpo nraamwu nrohi variara.

¹⁴ Tetoqa nraakye qaraakyava mwitaa hianky-orave tina, nte mwianra tiqana, E qaiqaa vaati varera nraaqiara mwata kyera mwiaqaa ntaqikyiqira quantema, tina. Mwi nraakyeva mwitaa hirera, tiri nramwutaaga hi varihua hiam qio mwi nraakyerara rieqata tiriqaa qua vatevara.

¹⁵ Nte taqauqata tetoqa nraakye mpo hiahua kyuqe aanra qaqira kyeta Saataaninra kyaiqa nraahu vare variara.

¹⁶ Nraakye mpovanto Iesusira nraaqiaravanto variqaro taqairaro mwia kuaa nraanre mpovanto tetoqa nraakye varirera, mwivama mwiaqaa ntaqikyiqiro quari. Mwiva mwiaqaa ntaqikyiqiro virata Iesusira nraaqiara hini mwihua tetoqa nraakye mpoqiani nkyiariaraa varihuaqaa ntaqikyiaata.

Nronra vaisinramwu Kotira kyaiqa varaahuaqa kyuqema kye ntaqikyiate tura

¹⁷ Nronra vaisinramwu kyuqema kye Iesusira nraakye qoraqaa ntaqikyihuara tirera. Mwi-hua kyaiqavanto kyuqema kyero vahirara tira, e Iesusira nraakye qora timwa nyinrata mwihua kyuqema nyateqata uqinra kye kyoqaa nyiate. Vaisinramwu kyuqema kyeqa nraakye qora timwa nyiqi viqata mwaanra qua okyara timwa nyiqi vi varia vaisihua, nte mwi vaisihuarama

tuqo. E mwihua uqinra kye kyoqaa nyiate qiantema tina.

¹⁸ Kotira mpukuqi mwitaama tiro:

Uiti uru ntatatamwu hiarive tira, purimakau vita vatairaro uiti mwivau ntamwaqiro nrohianinra nrona hia rupaante.

Mwia nrona hia rupairaro purimakauvanto mwi kyaiqara vareqaro qioma mwi kyarara mpoqiani nraananrove, turama. (Lo 25:4)

Kotira mpukuqi mpo quavata vahiva mwitaama tiro:

Mporani kyaiqa varaariva hia eqaananrove, mwiva nai kyoqaa varaananrove, tura. (Matiu 10:10) Mwi quara riegarama e Iesusira nraakye qora timwa nyinrata mwihua nkyiari nronra vaisi uqinra kyeqa kyoqaa nyiata.

¹⁹ Nronra vaisivanto Iesusira nraakye qoraqaa ntaqikiyi variariva variraro vaisi kuaiqiavanto mwiaqaa qua vatarera uti varirara hia mwi vaisira qua riaante. Vaisi taaratanave, taarampotanavantove, mwiaqaa qua vataivera, mwi quara riegara avuqavu hianta.

²⁰ E taqairata nronra vaisinramwu qutaagama kye qora kyaiqa utu kyaivera, e mwihua sita varera uro nraakye qora suqaa variqara mwihuara tiqara avuqavu hianta. E mwitaa hirata hini nraakye qora mwihua taqeta tirevata mwitaa hiarorave tiqatama aatu hiata.

²¹ Timotio, nte Kotira vuqaavata, Iesusira vuqaavata nyaamwunyaahua suqaavata, variqanama nte iara kepukyaqama kyena

tiqanama: Nte i timwa mwu quara mwaa nraakye qora timwa nyiqi viqara hia vaisi mpora ntena nramwunaave timwa kyera mwiavata qihaakyama kye qua tira, mpo mwatanaahuavata kepukyaqama kyera qua qiante. E ena nramwunaahuaravata mpo nramwunaahuaravata kuaa qarama kyera qua qiante.

²² Hia paparugama kyera ena kyauqu vaisiqaa vateqara mwia nronraqama kyairaro Kotira kyaiqa varaari. E mwitaa hiraro mwi vaisiva hia kyuqema kyero Kotira kyaiqa varairaro iqaavata qua vahiankyora. Mpohua qora kyaiqavanto ivata tu varaankyo tira, e kyuqe kyaiqa nraahu varaqira quante.

²³ Hia qumina nramanri nraahu nramwaqira quante. Airi enta i nriqa virara tira, e uaini pataqiani nranra hiraro i vikyokyavanto qio vahiyari.

²⁴ Mpo hia vaisihua qoqaa variqata qora kyaiqa uti variavaro qamwanrama kyero mwihuaqaa ko vahira. Mpo hia vaisihua uqeta variqata qora kyaiqa uti variavaro mwihua qora kyaiqa mwiva nraakiarama qovara hiananro.

²⁵ Mwia votima kyero nraakye qoravanto kyuqe kyaiqa vare variava qoqaama vahiro. Uqeta variqaro kyuqe kyaiqa vare variariva variraro mwia kyuqe kyaiqavanto nraakiara qoqaama vahiananro.

6

Rupatovata variqata mpohuaqaa qumina kyaiqa varo nraakye qorahuara tura

¹ Nte nkyi rupa taavata mpohuani kyaiqa vareqata hia kyoqaa varaa nraakye qorahuara tirera. Nkye variqata nkyitaqaa ntaqikyiani vaisirara kyuge qua nraahu timwaqi viqata mwia qua nraahu riemwaqi quata. Nkye mwitamaqi vivaro mpovanto hiama qio Kotirara uaqia hi quara qiananro. Mpovanto hiama qio tiri mwaanra quara uaqia hi quarave qiananro.

² Nkyi rupa taari nraakye qorahua varivaro nkyiqa ntaqikyari vaisiva, mwivavata Iesusira nraaqiara varirera, nkye mwi vaisirara tiri tiqata vakyaama variho qiata. Nkye mwia qua raaqutevora. Mwi vaisiva nkyi sata sakyaa varirata nkye kyuqema kye mwia qua rieqata mwia kyaiqa vara mwataata. Mwi vaisivavata Iesusirara qutaave timwa kyero Kotirara mwutukya vahirara tita, nkye kyuqema kye mwia kyaiqa vareqata mwia kyaahaqamaqita quata. Timotio, e mwi quara nraakye qora timwa nyiqira quante.

Unra qua mwaanra ti vaisihuara tura

³ Vaisi mpovanto nri ntero tiri vunyaa vaisi Iesusi Karaisiva gutaa qua tura qaqira kyero, mwiva tire riemwaqi vi varuna quara qaqira kyero mpo qua mwaanra tirera,

⁴ mwi vaisiva nai nrutuara nraahu rie vari vaisiva variqarora tiro, mwiva hia mwaanra okyara ntapihiri vaisivama variananro. Mwitaa hi vaisihua varivaro inronra quave antua quave tiva nraahuma mwihua su nyaatoqi vahiananro. Mwihua mwi quara ti variavata mwia kyaara nraakye qoravanto mpohuara vikyokya uaqia hirata variqata inronra hiqata varivara. Mwi

quara kyaara mwihua nanrianra nanrianra qora qua tivara. Nraakye qora nanrianra nanrianra qora su nyaato riegata varivara.

⁵ Nraakye qoravanto uaqia hi qua mwaanranra nraahu riegata hia su nyaatoqi ntapihirata mwihua Kotira qutaa qua qaqira kyeta munimave, mpo inraikya vararera nraahuma uti varivara. Mwihua tiqata, Kyai Kotira vataqi quana aanranraqaatai munimave mpo inraikya mpo inraikya varaare, ti varivara.

⁶ Vaisivanto Kotiva mwiani inraikyarara qiove timwa kyero qamwatairera, qutaama mwiva airi inraikya mwia vatero kyuqema kyero variariva variananro.

⁷ Tiri mwatani mwatatai entaraqaa tire qovarama vita hia mpo inraikyavata vare nrunanra. Tire qutu vita nanra inraikyavatave vare quananra? Hiama qio tire mpo inraikyavata vare quananra.

⁸ Mwianra riegama tire taqaararo kyarave tuavaaqave qio vahiraqe tire kyuqemave timwa kye tire qio varuro qiara.

⁹ Munimave, airi inraikyave, vararera uti vari-ahua variavaro mwi inraikyava mwihua vara qora kyaiqaqi kyaihata nkyiari kyakya hira mpo kyaiqa mpo kyaiqa varaqi vita uro uaqiama kye variqi vita raupirima quara.

¹⁰ Nraakye qora munimanra nraahu mwutukya ntihata mwianra nraahu riemwaqi vi vari-ara mwia kyaarama ekyaa mpo kyaiqa mpo kyaiqa uaqia hi kyaiqava qovara hi variro. Nte taqauqata vaisi mponramwuvanto muni-manra mpoqama kye mwutukya ntihata mwihua

Iesusira qua qaqira kyeta variqi vita mwiaqaatai mwihua mwutukyavanto uaqia ihata variara.

Poruva Timotirara mwitaa mwitaama kyera variqira quante tura

¹¹ Qio Timotio, e Kotiranivanto variananranra tira, ekyaa qora kyaiqa mwia nraatu ntuvaihaa vira uro nyianrato variante. E avuqavu vahiani okyarara riemwaqira quante. Kotira aanraqaa nraahu nrohiante. Iesusirara kepukyaqama kyera riemwaqira quante. Mpohuara mwutukya vahirara variqira quante. Hia qamwanrama kyero pupohairara kepukyaqama kyera variqira quante. Nraakye qorara qihaakyamaqira quante.

¹² Vaisivanto mpo inraikya vararerata nai ntutaa kye nai ntutaa kyemaqi viqata hiantantema kyera evata hianteqara uaqia hi kyaiqara qaqira kyera nte ekyaa enta qati variqi virerave timwa kyeqara Iesusirara rieqarama variqira quante. E mwitaama kyera variqira quante tiro, Kotiva i nraanrama taira. Kotiva i nraanrama taihara e airi nraakye qora suqaa variqara nte Kotira aanraqaa nraahu virerave qiananra.

¹³ Kotiva variharora tiroma, ekyaa inraikyavanto qati vahiqiro viro. Qio nte Kotira mwia vuqaa variqanama iara mwaa quara riemwaqira quantema tuqo. Iesusi Karaisiva Pontiaasi Piraativa huraqa variqaro kyuqema kyero mwia timwa mwunra. Qio nte Iesusi Karaisira nai mwia vuqaavata variqanama mwaa quara riemwaqira quantema tuqo:

¹⁴ Nte Kotira qua i mwu quaraqaa kyuqema kyera ntaqikyiqira viraro hia api qua inaqaavata

mwiaqaavata vataivaro kyuqema kyero vahirara ntaqikyiqira viraro ekyaara entaqaa tiri vunyaa vaisi Iesusi Karaisiva qovara hiari.

¹⁵ Nraakiara Kotiva timwa taani entaraqaa Iesusi Karaisiva qovara hirata ekyaama mwia taqevara. Kyuqema varia okyarava Kotiraqima vahiho. Mwiva nraahu ekya inraikya ntaqikyivi varivama variro. Mpohua mpohua vunyaahuave, nronravantove, variavaro Kotiva ekya mwihua nraatara kyero mwihua vuni varivama variro.

¹⁶ Mwiva nraahu ekya enta qati variqiro vi variva. Mwiva omwa nronravanto ite variraqi variharo hiamaisi mpovanto Kotiva hinani quariva vahiho. Hiamaisi mpokuvanto Kotira taqai va variro. Hiamaisi mpovanto mwia taqaarivavata variananro. Mwiva ekya enta kepukyavanto variqiro quaninranra tita, varaivaqe mwia nrutu nraahu tuaaheraqi quara. Qutaama tuqo.

Airi inraikya vataahua tukyama kyeta mpohuavata nyiate tura

¹⁷ Mwaa mwataraqaa airi inraikya vataahua e timwa nyinrata mwihua hia nkyiari nyutu tuaahereqata tire nronra nraakye qorave qi-ate. Mwihuara hia nkyetani quahaqa vahiani inraikyarara nronraqama kye riaraitita, Kotirara nraahu nronraqama kye riemwaqita quate qiante. Tiriara kyuqema kye variqi quate tiro, Kotiva qihaakyama kyeqaro ekya inraikya naini vahi inraikyara tiri timwi varira.

¹⁸ E airi inraikya vataahuara kyuqe kyaiqa, mpo kyaiqa mpo kyaiqa varaqi quate qiante. E

mwihuara nkyeta hi inraikyara qihaakyama kye tukyama kyeqa mpohuavata nyiate qiante.

¹⁹ Mwihua mwitaamaqi vivaro nraakiara nyaamwuni mwihua kyoqaa kyuqema kyero kepukyaqama kyero vahiananro. Mwihua mwiaqaatai qutaqama kye qati variqi vi okyarara vareta qati variqi vivara.

Kotiva i mwiani kyaiqaraqaa kyuqema kyera ntaqikyante tura

²⁰ Timotio, Kotiva i mwiani kyaiqaraqaa kyuqema kyera ntaqikyiqi viqara mwi kyaiqara varaqira quante.

Mpohia vaisihua hia Kotira qua ntapihi kye riaraitita, mwihua nkyiari riemwa kyeta tire mwaanra qua okyara ntapihura huave timwa kyeta api qua ti variara. E mwi quara ti varihua mwoqa nyiante.

²¹ Mpo hia nraakye qorahua, mwihua quara qutaa qua okyarave timwa kyeta mwihua Kotira aanra qaqira kyeta apiqama kye uaqia hi aanranraqaa nrohi variara.

Kotiva nkyi kyuqema nyatairata variatema, tuqo.

QARAAKYA QUA TIMWATORA
The New Testament in the Omwunra-Toqura (South
Tairora) Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Omwurna-Toqura long
Niugini

copyright © 2000 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Omwunra-Toqura (South Tairora) (Tairora, South)

Dialect: Omwunra-Toqura

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-08-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Sep 2024 from source files dated 31 Aug 2023

73e2f29d-4ca4-50e6-a471-722ac8ab5666